

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja

Druk nr 1599

SPRAWOZDANIE

KOMISJI KULTURY, DZIEDZICTWA NARODOWEGO I ŚRODKÓW PRZEKAZU

**o poselskim projekcie uchwały w 150. rocznicę
śmierci Albina Węsierskiego (druk nr 1562)**

Marszałek Sejmu, zgodnie z art. 37 ust. 1 i art. 40 ust. 1 regulaminu Sejmu – po zasięgnięciu opinii Prezydium Sejmu – skierował w dniu 25 lipca 2025 r. powyższy projekt uchwały do Komisji Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Środków Przekazu do pierwszego czytania.

Komisja Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Środków Przekazu po przeprowadzeniu pierwszego czytania oraz rozpatrzeniu tego projektu uchwały na posiedzeniu w dniu 4 sierpnia 2025 r.

wnosi:

W y s o k i S e j m podjąć raczy załączony projekt uchwały.

Warszawa, dnia 4 sierpnia 2025 r.

Sprawozdawca

(-) Tomasz Zieliński

Przewodniczący Komisji

(-) Piotr Adamowicz

UCHWAŁA
SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia . . .

w 150. rocznicę śmierci Albina Węsierskiego

We wrześniu 2025 roku przypada 150. rocznica śmierci Albina hrabiego Węsierskiego, wielkopolskiego ziemianina, polskiego patrioty, opiekuna piastowskiej spuścizny na Ostrowie Lednickim.

Albin Węsierski urodził się 12 kwietnia 1812 roku w Zakrzewie pod Gnieznem. W wieku niespełna dwudziestu lat wziął udział jako ochotnik w Powstaniu Listopadowym, podczas którego służył w Pułku Jazdy Poznańskiej. Za męstwo na polu bitwy został odznaczony Orderem Virtuti Militari. Był jednym z liderów społeczności polskiej w Wielkopolsce. Dożywotnio zasiadał w pruskim parlamencie, reprezentując w nim Koło Polskie. Pod jego rządami rodzinny majątek Zakrzewo stał się modelowym przykładem wielkiej własności rolno-hodowlanej. Szczególnie jednak zasłużył się dokonaniami na rzecz ratowania polskiego dziedzictwa kulturowego.

W 1856 roku Albin Węsierski odkupił od rządu pruskiego wyspę Ostrów Lednicki, siedzibę pierwszych polskich władców, a być może także miejsce chrztu księcia Mieszka I. Ocalił tym samym od postępującej degradacji ruiny wczesnopiastowskiej rezydencji, które wcześniej służyły władzom niemieckim jako źródło surowca budowlanego. Zapoczątkował tam prace porządkowe i badania naukowe. Jednocześnie skutecznie zabiegał o zainteresowanie najwybitniejszych polskich uczonych znaczeniem tamtejszych ruin. To dzięki jego staraniom Ostrów Lednicki stał się obecny w polskiej kulturze narodowej, w tym w „Starej baśni” Józefa Ignacego Kraszewskiego, dramacie „Bolesław Śmiały” Stanisława Wyspiańskiego czy na obrazie „Zaprowadzenie chrześcijaństwa R.P. 965” Jana Matejki.

W 1000. rocznicę koronacji królewskich Bolesława Chrobrego i Mieszka II Sejm Rzeczypospolitej Polskiej oddaje cześć Albinowi Węsierskiemu, który dzięki własnym staraniom uratował istotną część wczesnopiastowskiego dziedzictwa przed całkowitym zniszczeniem.